Ministerstwo Cyfryzacji

Centrum Cyberbezpieczeństwa NASK (CCN)

Działanie FERC.02.02 Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa

Warszawa, 05 października 2023 r.

Plan prezentacji

- Cel projektu
- CSIRT NASK
- Zakres Projektu
- Adresowane wyzwania i potrzeby
- Budżet i okres projektu
- Harmonogram realizacji projektu
- Harmonogram prac
- Efekty wdrożenia / rezultaty projektu

Cel Projektu

Celem strategicznym projektu jest *wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa* poprzez utworzenie
Centrum Cyberbezpieczeństwa NASK [CCN]

Beneficjent projektu: NASK

CSIRT NASK Ministerstwo Cyfryzacji

CSIRT NASK

- Podstawą działającego w NASK CSIRT (Computer Security Incident Response Team) jest ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa implementująca do polskiego prawa dyrektywę w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (tzw. dyrektywę NIS).
- Na mocy ustawy role CSIRT'ów poziomu krajowego przyjęły na siebie Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (CSIRT GOV), NASK – Państwowy Instytut Badawczy (CSIRT NASK) oraz resort obrony narodowej (CSIRT MON).
- Współpracują one ze sobą oraz z organami właściwymi do spraw cyberbezpieczeństwa.
- Razem zapewniają spójny i kompletny system zarządzania ryzykiem na poziomie krajowym, realizując zadania na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom cyberbezpieczeństwa o charakterze ponadsektorowym i transgranicznym, a także zapewniając koordynację obsługi zgłoszonych incydentów.

Zakres projektu

Zadanie 1 UTWORZENIE CENTRUM CYBERBEZPIECZEŃSTWA NASK (CCN)

Podzadanie 1 Utworzenie obiektu CCN

Podzadanie 2 Utworzenie specjalistycznych centrów i laboratoriów

- *Działanie 2.1 Utworzenie Krajowego Centrum Odzyskiwania Danych (KCOD)*
- *Działanie 2.2 Utworzenie Krajowego Centrum Operacyjnego Cyberbezpieczeństwa (PCOC)*
- *Działanie 2.3 Utworzenie modelowego Ośrodka treningowo – szkoleniowego w obszarze Cyberbezpieczeństwa (OSC)*
- *Działanie 2.4 Utworzenie Laboratorium Bezpieczeństwa AI (AITAS)*
- *Działanie 2.5 Utworzenie Laboratorium Fuzzingu i Badania Złośliwego Oprogramowania (FUMAL)*
- *Działanie 2.6 Utworzenie Krajowego Centrum Kompetencji Security dla JST (KCKS)*
- *Działanie 2.7 Utworzenie Ośrodka Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa (OCC)*

Podzadanie 3 Rozbudowa infrastruktury NASK PIB działającej na rzecz CSIRT NASK w tym aktualizacja procesów i realizacja szkoleń wewnętrznych

Zakres projektu

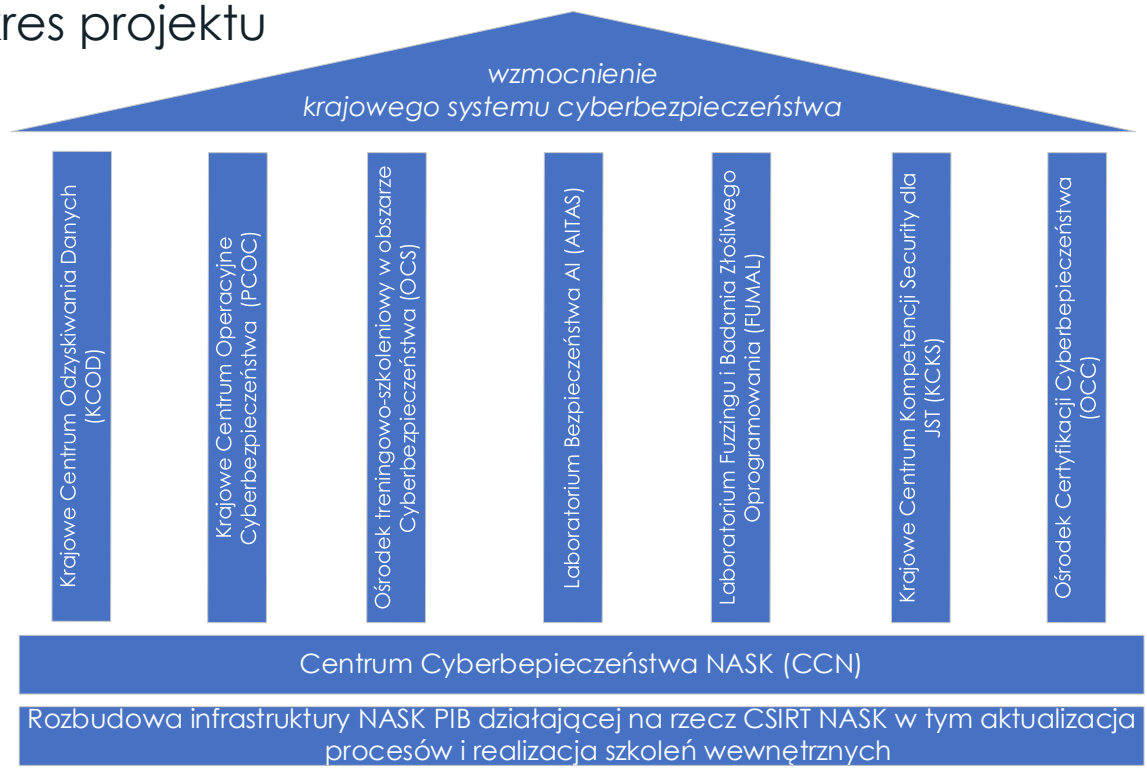

CSIRT NASK

Ministerstwo Cyfryzacji

Adresowane wyzwania i potrzeby
Utworzenie obiektu CCN

- Potrzeba utworzenia obiektu dającego możliwości utworzenia i zlokalizowania w jednym miejscu niezbędnych centrów i laboratoriów (stanowiące podzadanie 2), które będą istotnie zwiększać poziom bezpieczeństwa informacji poprzez wzmacnianie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych państwa oraz podmiotach mających kluczowe znaczenie dla gospodarki, co przełoży się na wzmocnienie krajowego sytemu cyberbezpieczeństwa

Adresowane wyzwania i potrzeby
Krajowe Centrum Odzyskiwania Danych (KCOD)

- Potrzeba utworzenia i rozwoju profesjonalnej oraz rozpoznawalnej w skali kraju jednostki stanowiącej odpowiedź na problemy związane z ciągłością funkcjonowania podmiotów po skutecznym ataku, w którym zniszczeniu uległy dane w formie cyfrowej
- Kompetencje KCOD stanowiłyby istotny element dla planowania obsługi incydentu, w tym przywracania ciągłości działania w podmiocie dotkniętym incydentem, a także niezbędny element uzupełnienia procesu informatyki śledczej, w tym na potrzeby organów ścigania, dla których odzyskanie niezbędnych śladów cyfrowych może stanowić o kierunkach prowadzonego dochodzenia/śledztwa lub postępowania karnego.

Adresowane wyzwania i potrzeby
Krajowe Centrum Operacyjne Cyberbezpieczeństwa (PCOC)

- Brak wspólnego miejsca pracy adekwatnego do potrzeb CSIRT'ów, a także rozwiązań umożliwiających ich współpracę np. w zakresie dzielenia się większymi zbiorami/strumieniami danych
- Potrzeba stworzenia miejsca umożliwiającego efektywną współpracę pomiędzy krajowymi CSIRT'ami w obszarze analizy aktywności zorganizowanych grup przestępczych i aktorów państwowych oraz rozwoju narzędzi służących do monitorowania bezpieczeństwa, zbierania, analizy i wymiany informacji o zagrożeniach, podatnościach i incydentach, w tym do zaawansowanego rozpoznawania zagrożeń w cyberprzestrzeni - Cyber Threat Intelligence (CTI)

Adresowane wyzwania i potrzeby
Ośrodek treningowo – szkoleniowy w obszarze Cyberbezpieczeństwa (OSC)

- Brak wykwalifikowanej kadry specjalistów, którzy będą w stanie skutecznie reagować na nowe rodzaje ataków i zabezpieczać systemy
- Brak wyspecjalizowanego ośrodka pozwalającego na organizację warsztatów scenariuszy cyberzagrożeń i reakcji na nie – szczególnie w domenie publicznej (sale treningowe SOC, red/blue/... team, OT itp.)
- Potrzeba utworzenia modelowego ośrodka treningowo – szkoleniowego:
  - ✓ integrującego szkolenia i treningi specjalistyczne
  - ✓ propagującego cyberbezpieczeństwo w kontekście społecznym (przez kampanie, e-learning oraz z wykorzystaniem innych nowoczesnych narzędzi)
  - ✓ działającego na bazie aktualnych trendów i doświadczeń CSIRT

Adresowane wyzwania i potrzeby
Laboratorium Bezpieczeństwa AI (AITAS)

- Potrzeba badania cyberbezpieczeństwa AI. Rozwój rozwiązań AI napotyka obecnie na problemy z dziedziny bezpieczeństwa, etyki i prawa. Zadbanie o cyberbezpieczeństwo rozwiązań AI jest więc teraz znaczącym wyzwaniem, mającym wpływ na to jak te technologie będą funkcjonowały w cyfrowym świecie.
- Brak zaufanie do rozwiązań AI. Obawa o bezpieczeństwo AI może powstrzymać ich rozwój w kluczowych dziedzinach życia. Powstała więc potrzeba określania narzędzi, procedur i metod osiągania cyberbezpieczeństwa systemów i aplikacji opartych na działaniu samouczących się algorytmów. Propagowanie takich działań może wspomóc uzyskiwanie zaufania do tego typu rozwiązań.
- Potrzeba utworzenie specjalistycznej komórki zajmującej się procesem implementacji narzędzi, procedur i reguł dbania o cyberbezpieczeństwo AI (a w tym monitorowaniem, badaniami, analizami, raportowaniem i propagowaniem najlepszych rozwiązań) - AITAS (ang. Artificial intelligence Trust And Security)

Adresowane wyzwania i potrzeby
Laboratorium Fuzzingu i Badania Złośliwego Oprogramowania (FUMAL)

Obszar FUZZINGU

- Potrzeba utworzenia podmiotu, który będzie badał możliwe podatności różnych projektów (np. aplikacji, oprogramowania, autonomicznych modeli samodecyzyjnych) zgodnie z wymaganiami bieżącej pracy CISRT
- Potrzeba wykorzystywania metody fuzzingu na poziomie krajowym
- Potrzebna możliwości doboru (wspólnie z partnerami krajowymi) projektów poddawanych testowaniu (jako domena krajowa nie mamy wpływu na dobór projektów testowanych tą metodą przez światowych graczy (np. google))

Obszar Badania złośliwego oprogramowania

- Brak skutecznego udostępniania baz CERT Polska dla badaczy, podmiotów KSC oraz obywateli RP
- Konieczność zwiększenia skali analizy złośliwego oprogramowania
- Potrzeba powiększania zestawu informacji z analizy statycznej i behawioralnej, włączenie obszarów zagrożeń mobilnych oraz zwiększenie możliwości przeszukiwania bazy
- Rozbudowa bazy MWDB (Malware Data Base) i nauka pozyskiwania z niej użytecznych informacji dla profesjonalistów niezwiązanych ściśle z analizą złośliwego oprogramowania, w tym organów ścigania

Adresowane wyzwania i potrzeby
Krajowe Centrum Kompetencji Security dla JST (KCKS)

- Potrzeba utworzenia rozpoznawalnego w skali kraju miejsca, które umożliwi jednostkom JST skorzystanie ze specjalistycznych konsultacji w obszarze reagowania na incydenty (takie jak pre-testy, analizy, konfiguracje zabezpieczające) w celu wzmocnienia ich odporności i zdolności do podejmowania skutecznych działań zapobiegawczych przed wystąpieniem potencjalnych incydentów oraz skutecznego reagowania na nie
- Potrzeba inicjowania operacji threat huntingowych wspólnie z JST lub grupą JST
- Potrzeba większej otwartości na współpracę JST z odpowiednim CSIRT'em w zakresie adresowania konkretnych problemów

Adresowane wyzwania i potrzeby
Ośrodek Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa (OCC)

- Potrzeba stworzenia fundamentów pod rozwój krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa:
  - ✓ potrzeba zapewnienia systemowego podejścia do analizy produktów, usług i procesów (w tym dla rozwiązań chmurowych, IOT,CSAM)
  - ✓ potrzeba opracowania dokumentacji, procedur oraz programów certyfikacji cyberbezpieczeństwa
  - ✓ potrzeba przygotowania, utrzymania i doskonalenia kadry certyfikującej posiadającej niepodważalne w skali kraju kompetencje
  - ✓ potrzeba wzmocnienia NASK jako jednostki certyfikującej w obszarze cyberbezpieczeństwa, a także mającej realny wpływ na podnoszenie poziomu usług krajowych w zakresie zwalczania cyberzagrożeń

Adresowane wyzwania i potrzeby

Rozbudowa infrastruktury NASK PIB działającej na rzecz CSIRT NASK

- Potrzeba wzmocnienia i rozwój infrastruktury NASK PIB działającej na rzecz CSiRT NASK wynikająca z bardzo szybkiego rozwoju NASK PIB, co spowodowało dużą różnorodnością infrastruktury wewnętrznej, w tym w zakresie bezpieczeństwa. Taka sytuacja zagraża sprawnemu działaniu CSIRT NASK
- Brak jest spójnego podejścia do korzystania z usług chmurowych - w tym chmury publicznej - co prowadzi do zagrożenia działania wszystkich komórek NASK PIB - w tym CSIRT NASK
- Zasoby obliczeniowe chmur prywatnych NASK PIB, konieczne w szczególności do realizacji zadań laboratoriów CCN, są niewystarczające i wymagają dużego wzmocnienia
- Potrzeba sukcesywnego przeszkolenia z zasad cyberhigieny wszystkich pracowników NASK PIB wynika z konieczności ograniczenia ryzyka ataków (np. socjotechnicznych) na pracowników NASK PIB, a w konsekwencji możliwego ataku na infrastrukturę używaną przez CSIRT NASK

Budżet i okres realizacji projektu

Szacowana wartość projektu	**ok. 310 000 000,00* zł**
Szacowany wkład UE	**247 101 000,00 zł** **(79.71% całkowitej wartości projektu)**
Wkład własny	**62 899 000,00 zł** **dofinansowany z budżetu Państwa**
Okres realizacji projektu	**IV kw. 2023 r. – IV kw. 2029 r.**

* wartość wyliczona przy kursie EUR 4,57 PLN i może ulec zmianie

Harmonogram realizacji projektu

- Opracowanie założeń projektu: Q3 2023
- Utworzenie obiektu CCN: 2023 – 2027
- Utworzenie centrów, laboratoriów oraz rozbudowa infrastruktury NASK PIB: 2024 – 2029
- Monitorowanie realizacji projektu: 2023 – 2029
- Ewaluacja, rozliczenie projektu: 2030
- Okres trwałości rezultatów projektu: 5 lat (2030-2034)

Harmonogram realizacji projektu

	2023		2024				2025				2026				2027				2028				2029			
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
PRZYGOTOWANIE																										
Przygotowanie założeń projektowych																										
Przyjęcie kryteriów przez KM																										
Przyjęcie projektu przez MFiPR i wpisanie na listę																										
Opracowanie studium wykonalności																										
Wezwanie do złożenia WoD																										
Złożenie WoD																										
Ocena WoD																										
Podpisanie UoD																										
REALIZACJA																										
Faza A: Utworzenie obiektu CCN (podzadanie 1)		decyzja w zakresie lokalizacji, pozyskanie zgód i pozwoleń, opracowanie projektów z uwzględnieniem wymogów związanych ze specjalnymi strefami bezpieczeństwa, realizacja budowy, odbiór budynku																								
Faza B: Utworzenie centrów, laboratoriów (podzadanie 2) oraz rozbudowa infrastruktury NASK PIB (podzadanie 3)			przygotowanie i realizacja postepowań zakupowych, zakup sprzętu , przygotowanie procedur i procesów, szkoleń																							

Efekty realizacji projektu 1/2

Wzmocnienie krajowego systemu bezpieczeństwa poprzez:

- Utworzenie Centrum Cyberbezpieczeństwa NASK z nowoczesnymi centrami i laboratoriami badawczymi w obszarze cyberbezpieczeństwa
- Istotne inwestycje zwiększające m.in. poziom bezpieczeństwa informacji poprzez wzmacnianie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych państwa oraz podmiotów mających kluczowe znaczenie dla gospodarki
- Budowę i rozwój narzędzi służących do monitorowania bezpieczeństwa, zbierania, analizy i wymiany informacji o zagrożeniach, podatnościach i incydentach, w tym do zaawansowanego rozpoznawania zagrożeń cyberprzestrzeni

Efekty realizacji projektu 2/2

Wzmocnienie krajowego systemu bezpieczeństwa poprzez:

- Wzmocnienie krajowego systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa produktów, usług i procesów poprzez opracowanie procedur badawczych oraz metod i technik oceny oraz opracowywania programów certyfikacji cyberbezpieczeństwa
- Stymulowanie rozwoju innowacyjnych rozwiązań w obszarze cyberbezpieczeństwa poprzez zapewnienie procesu implementacji narzędzi, procedur i reguł dbania o cyberbezpieczeństwo procesów uczenia maszynowego (systemów wykorzystujących AI)
- Optymalizacja i zwiększenie bezpieczeństwa środowiska działania CSIRT NASK
- Zapewnienie możliwości kształcenie kadr w zakresie cyberbepieczeństwa

Dziękujemy za uwagę